

NAZIV PREDMETA		UPRAVLJANJE RIZICIMA					
Kod	ECS507	Godina studija	2.				
Nositelj/i predmeta	Prof. dr. sc. Marijana Čurak, izv. prof. dr. sc. Sandra Pepur, Doc. dr. sc. Dujam Kovač	Bodovna vrijednost (ECTS)	6				
Suradnici	Doc. dr. sc. Dujam Kovač	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V		
			26		26		
Status predmeta	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	20%				
OPIS PREDMETA							
Ciljevi predmeta	Pružiti znanja koja će omogućiti utvrđivanje izloženosti i veličine rizika te izbora optimalne metode za upravljanje rizicima financijskih i nefinancijskih poslovnih tvrtki.						
Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije potrebne za predmet	Preduvjeti za upis propisani su Statutom Ekonomskog fakulteta, te Pravilnikom o studiju i studiranju.						
Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (4-10 ishoda učenja)	<p>Ishod učenja predmeta:</p> <ol style="list-style-type: none"> Upravljati rizicima financijskih i nefinancijskih poslovnih tvrtki. <p>Pojedinačni ishodi učenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> Prezentirati rizike i proces upravljanja rizicima. Odabratи metodu identifikacije i kvantifikacije rizika. Predložiti metodu upravljanja hazardnim rizicima. Odabratи metodu upravljanja financijskim rizicima. Upravljati operativnim/strateškim rizicima. 						
Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave	Predavanja		Vježbe				
	Tema	Sati	Tema		Sati		
	Rizici i vrste rizika.	2	Rizici - studije slučaja. Rizici i vrste rizika.		2		
	Proces upravljanja rizicima.	2	ERM studije slučaja.		2		
	Identifikacija i kvantifikacija rizika.	2	Primjeri identifikacije i kvantifikacije rizika.		2		
	Udruživanje i diversifikacija rizika.	2	Izlaganje studije slučaja.		2		
	Izbjegavanje, smanjivanje i zadržavanje rizika.	2	Primjeri metoda upravljanja rizicima.		2		
	Tradicionalni transfer rizika.	2	Izlaganje studije slučaja.		2		
		Osiguranje - studije slučaja.		Izlaganje studije slučaja.			

	Alternativni oblici transfera rizika.	2	Primjeri alternativnih oblika transfera rizika (ART). Izlaganje studije slučaja.	2
	Upravljanje kreditnim rizikom.	2	Upravljanje kreditnim rizikom – zadaci. Primjeri prodaje kredita i sekuritizacije. Gostujuće predavanje Izlaganje studije slučaja.	2
	Upravljanje rizikom likvidnosti.	2	Upravljanje rizikom likvidnosti - zadaci. Izlaganje studije slučaja.	2
	Upravljanje rizikom kamatne stope.	2	Upravljanje rizikom kamatne stope - zadaci. Izlaganje studije slučaja.	2
	Upravljanje rizicima pomoću izvedenih instrumenata.	2	Zaštita od rizika s izvedenim instrumentima - zadaci. Izlaganje studije slučaja.	2
	Upravljanje operativnim rizicima.	3	Upravljanje operativnim rizicima – studije slučaja. Izlaganje studije slučaja.	3
	Upravljanje strateškim rizicima.	1	Upravljanje strateškim rizicima – studije slučaja. Izlaganje studije slučaja.	1
Vrste izvođenja nastave:	☒ <u>predavanja</u> ☒ <u>seminari</u> i radionice ☒ <u>vježbe</u> ☐ on line u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☐ terenska nastava		☐ samostalni zadaci ☐ multimedija ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☒ <u>studija slučaja</u> ☒ <u>gostujuće predavanje</u> ☐ (ostalo upisati)	
Obveze studenata	Obveze studenata za stjecanje prava na potpis: redovito pohađanje nastave (za redovite studente: minimalno 60% predavanja i 60% vježbi; za izvanredne studente: polovica od uvjeta definiranog za redovite studente) te uspješno izrađena i prezentirana studija slučaja.			
Praćenje rada studenata (<i>upisati udio u ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta</i>):	Pohađanje nastave	1	Istraživanje	Praktični rad
	Eksperimentalni rad		Referat	Samoevaluacijski testovi
	Esej		Seminarski rad	Studija slučaja
	Kolokviji	4,5*	Usmeni ispit	(Ostalo upisati)
	Pismeni ispit	4,5*	Projekt	(Ostalo upisati)
Ocenjivanje i vrijednovanje rada studenata tijekom	Tijekom semestra bit će organizirana dva kolokvija koja će imati oblik pisane provjere znanja. Prvom kolokviju mogu pristupiti svi studenti upisani na predmet. Uvjet za pristupanje drugom kolokviju je pozitivno ocijenjen prvi kolokvij. Konačna ocjena			

nastave i na završnom ispitу	<p>ostvarena na kolokvijima predstavlja srednju vrijednost (pozitivnih) ocjena ostvarenih na oba kolokvija. Alternativno, studenti mogu ostvariti ocjenu putem pismenog ispita tijekom ispitnog roka.</p> <p>Pisane provjere znanja sastoje se od 10 pitanja, od kojih 5 obuhvaća pitanja iz teorijskog dijela gradiva i 5 iz dijela koji se odnosi na računske zadatke. Točan odgovor na pitanje iz gradiva koji se odnosi na teoriju vrednuje se s 12 bodova, a na pitanje koji se odnose na računski zadatak s 8 bodova. Bodovni pragovi i odgovarajuće ocjene za pisane provjere znanja: 0-54 boda = nedovoljan (1); 55-69 bodova = dovoljan (2); 70-79 bodova = dobar (3); 80-89 bodova = vrlo dobar (4) i 90-100 bodova = izvrstan (5). Pri tome, za pozitivnu ocjenu student mora ostvariti minimalno 33 boda na pitanja iz gradiva koji se odnosi na teoriju i 22 boda na pitanja iz gradiva koji se odnosi na računske zadatke.</p> <p>Izrada i izlaganje studije slučaja je obvezno za studente te se vrednuje do 5 bodova.</p> <p>Temeljem aktivnosti na nastavi, student može ostvariti do 5 dodatnih bodova.</p> <p>*Student koji ostvari pozitivnu ocjenu iz prvog i drugog kolokvija, ne treba pristupiti završnom pisanom ispitу.</p>																							
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Naslov</th><th>Broj primjeraka u knjižnici</th><th>Dostupnost putem ostalih medija</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Casualty Actuarial Society (2003.): <i>Overview of Enterprise Risk Management</i>, Casualty Actuarial Society, Enterprise Risk Management Committee.</td><td></td><td>x</td></tr> <tr> <td>Ćurak, M., Jakovčević, D. (2007.): <i>Osiguranje i rizici</i>, RRIF plus, Zagreb.</td><td>10</td><td></td></tr> <tr> <td>Ćurak, M., Kovač, D. (2024.-2025.): <i>Upravljanje rizicima</i>, nastavni materijali na Merlin stranicama kolegija.</td><td></td><td>x</td></tr> <tr> <td>Miloš Sprčić, D. (2013.): <i>Upravljanje rizicima – temeljni koncepti, strategije i instrumenti</i>, Sinergija, Zagreb.</td><td>2</td><td></td></tr> <tr> <td>Rose, P. S. i Hudgins, S. C. (2015.): <i>Upravljanje bankama i finansijske usluge</i>, Mate, Zagreb.</td><td>2</td><td></td></tr> <tr> <td>Saunders, A., Cornett, M. M. (2006.): <i>Financijska tržišta i institucije</i>, Masmedia, Zagreb.</td><td>7</td><td></td></tr> </tbody> </table>	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija	Casualty Actuarial Society (2003.): <i>Overview of Enterprise Risk Management</i> , Casualty Actuarial Society, Enterprise Risk Management Committee.		x	Ćurak, M., Jakovčević, D. (2007.): <i>Osiguranje i rizici</i> , RRIF plus, Zagreb.	10		Ćurak, M., Kovač, D. (2024.-2025.): <i>Upravljanje rizicima</i> , nastavni materijali na Merlin stranicama kolegija.		x	Miloš Sprčić, D. (2013.): <i>Upravljanje rizicima – temeljni koncepti, strategije i instrumenti</i> , Sinergija, Zagreb.	2		Rose, P. S. i Hudgins, S. C. (2015.): <i>Upravljanje bankama i finansijske usluge</i> , Mate, Zagreb.	2		Saunders, A., Cornett, M. M. (2006.): <i>Financijska tržišta i institucije</i> , Masmedia, Zagreb.	7			
Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija																						
Casualty Actuarial Society (2003.): <i>Overview of Enterprise Risk Management</i> , Casualty Actuarial Society, Enterprise Risk Management Committee.		x																						
Ćurak, M., Jakovčević, D. (2007.): <i>Osiguranje i rizici</i> , RRIF plus, Zagreb.	10																							
Ćurak, M., Kovač, D. (2024.-2025.): <i>Upravljanje rizicima</i> , nastavni materijali na Merlin stranicama kolegija.		x																						
Miloš Sprčić, D. (2013.): <i>Upravljanje rizicima – temeljni koncepti, strategije i instrumenti</i> , Sinergija, Zagreb.	2																							
Rose, P. S. i Hudgins, S. C. (2015.): <i>Upravljanje bankama i finansijske usluge</i> , Mate, Zagreb.	2																							
Saunders, A., Cornett, M. M. (2006.): <i>Financijska tržišta i institucije</i> , Masmedia, Zagreb.	7																							
Dopunska literatura	<p>Bublić, T. (2018.): <i>Upravljanje aktivom i pasivom u finansijskim institucijama</i>, Računovodstvo, revizija i financije (RRIF), br. 2, str. 229.-236.</p> <p>Bublić, T. (2018.): <i>Kamatni rizik u bankarskom poslovanju</i>, Računovodstvo, revizija i financije (RRIF), br. 3, str. 213.-218.</p> <p>Ćurak, M., Kovač, D. (2020.): <i>Upravljanje rizicima društava za neživotno osiguranje i reosiguranje primjenom tehnike sekuritizacije</i>, Ekonomski vjesnik, br. 33, No. 1, 2020., str. 287.-303.</p> <p>Fraser J., Simkins, B. (editors) (2010.): <i>Enterprise Risk Management: Today's Leading Research and Best Practices for Tomorrow's Executives</i>, John Wiley & Sons, Ltd.</p> <p>Harrington, S. E., Niehaus, G. R. (2002.): <i>Risk Management and Insurance</i>, McGraw Hill.</p>																							

	<p>Hull, J. C. (2019.): <i>Risk Management and Financial Institutions</i>, John Wiley & Sons, Inc.</p> <p>Hunziker (2019): <i>Enterprise Risk Management - Modern Approaches to Balancing Risk and Reward</i>, Springer Gabler.</p> <p>Jašić, T. (2017.): <i>Analiza poslovanja I kreditne sposobnosti društva putem finansijskih pokazatelja</i>, Računovodstvo, revizija i financije (RRIF), br. 10, str. 134.-146.</p> <p>Merna, T., Al-Thani, F.F. (2008.): <i>Corporate risk management</i>, John Wiley & Sons, Ltd.</p> <p>Olson, D. L., Wu, D. (2020): <i>Enterprise Risk Management Models</i>, Springer-Verlag GmbH.</p> <p>Pelivan, I., Čurak, M., Pepur, S. (2018.): <i>Upravljanje rizicima malih i srednjih poslovnih tvrtki u Republici Hrvatskoj</i>, Financije – teorija i suvremena pitanja (urednici: Koški, D., Karačić D., Sajter, D.), Ekonomski fakultet, Osijek, str. 351-379.</p> <p>Sajter, D. (2017.): <i>Osnove upravljanja rizicima u finansijskim institucijama</i>, Ekonomski fakultet, Osijek.</p> <p>Saunders, A., Cornett, M. M. (2013.): <i>Financial Institutions Management – A Risk Management Approach</i>, McGraw-Hill.</p> <p>Sprčić, D. M., Kožul, A., Pecina, E. (2015.): <i>State and perspectives of Enterprise risk management system development-the case of Croatian companies</i>, Procedia Economics and Finance, Vol. 30, str. 768-779.</p> <p>Van Greuning, H., Brajović Bratanović, S. (2006.): <i>Analiza i upravljanje bankovnim rizicima: Pristupi za ocjenu organizacije i upravljanja rizicima i izloženost finansijskom riziku</i>, Mate, Zagreb</p> <p>Vaughan, E., Vaughan, T. (2000), <i>Osnove osiguranja - Upravljanje rizicima</i>, Mate, Zagreb</p> <p>Ostali izvori:</p> <ul style="list-style-type: none"> Artemis, http://www.artemis.bm/ Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga, http://www.hnb.hr/ Hrvatska narodna banka, http://www.hnb.hr/ Hrvatska udruga banaka, http://hub.hr/ Hrvatski ured za osiguranje, http://www.huo.hr/ Osiguranje, http://osiguranje.hr/
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Praćenje pohađanja nastave i uspješnosti izvršenja ostalih obveza studenata (nastavnik) • Nadzor izvođenja nastave (prodekan za nastavu i studentska pitanja) • Analiza uspješnosti studiranja po svim predmetima studija (prodekan za nastavu i studentska pitanja) • Studentska anketa o kvaliteti nastavnika i nastave za svaki predmet studija (UNIST, Centar za unaprjeđenje kvalitete) • Ispitom koji provodi predmetni nastavnik provjeravaju se svi ishodi učenja predmeta. Periodično se vrši provjera sadržaja ispita, temeljem koje se utvrđuje primjerenost načina provjeravanja ishoda učenja (prodekan za nastavu i studentska pitanja)
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	